

Ogljična nevtralnost je konkurenčna prednost

Merjenje ogljičnega odtisa Pravni okvir zanj predvideva zakon o podnebnih spremembah, nekatera podjetja pa so si ga že izračunala

LJUBLJANA – Strategija prehoda Slovenije v nizkoogljično družbo do leta 2050 uveljavlja svetovni cilj ustavitve segrevanja podnebja za več kot dve stopinji Celzija. Za to bi morali slovenske emisije znižati na manj kot štiri milijone ton toplogrednih plinov, izraženih v ogljikovem dioksidu, ki je najbolj pogost.

**BORUT TAVČAR
BARBARA PAVLIN**

Strategijo bo dopolnjeval zakon o podnebnih spremembah (oba bo državni zbor predvidoma obravnaval v prvi polovici prihodnjega leta), ki bo uvedel tudi pravni okvir za ogljični odtis. S tem bi dobilo to merilo kredibilnost v javnosti, pospešili bi se razvoj metodologije izračuna odtisa in standardi za izračun, poleg tega pa je to tudi skupni jezik za instrumente spodbujanja zelene prenove Slovenije, saj naj bi veljal kot osnova tako za zelena javna naročila kot za dajatev za izpuste CO₂ in odkup emisijskih kuponov. Po predlogu, ki je v javni obravnavi, bi bila uporaba ogljičnega odtisa prostovoljna, vendar standardizirana.

Z oblikovanjem metodologije za določanje ogljičnega odtisa se ukvarja tudi evropska komisija, ki bo jeseni prihodnje leto objavila dokončni dokument, zdaj pa teče razprava o osnutku. Medtem pa v Franciji v 168 podjetjih že izvaja o projekt označevanja izdelkov o okoljskem vplivu in že ugotavljajo spremembe nakupovalnih navad potrošnikov.

Zahteve naročnikov

Razlogov za izračun ogljičnega odtisa podjetja je več. Pri Umanoteri ugotavljajo, da se podjetja oziroma organizacije za izračun ogljičnega odtisa najpogosteje odločajo, ker želijo izpuste natančneje in bolje upravljati, izogniti se hočejo tveganjem zaradi cene fosilnih goriv in ogljika, radi bi se primerjali s podjetji oziroma organizacijami v svojem sektorju oziroma panogi, izračun ogljičnega odtisa potrebujejo za poročanje tretjim osebam, prav tako pa izračun uporabljajo kot sredstvo za komuniciranje na trgu oziroma za marketing.

Trébanjski Trimo je ogljični odtis

izračunal zaradi zahtev naročnikov. Kot pravi Danijel Zupančič, namestnik glavne direktorice za tehnično področje in pooblaščenec vodstva za okolje, je zahtev naročnikov po izdelkih, ki imajo do okolja prijazne materiale in nizek ogljični odtis, vse več. Ogljična nevtralnost in način delovanja podjetja v smeri tehnologij, ki so do okolja prijazne, in zlasti izdelkov predstavljata konkurenčno prednost. »Predvsem je to pomembno za razvite trge, za naročnike iz Velike Britanije, severne Evrope, v zadnjem času tudi Združenih Arabskih Emiratom. Pričakujemo, da se bo ta trend širil tudi proti vzhodu in na manj razvite trge. Zato smo se v Trimu odločili za pridobitev certifikata Planet Positive za proizvode Trimoterm in Qbiss,« razlaga Zupančič. Ogljični odtis so izračunali za vse ključne izdelke in za proizvodni proces. Pomemben delež k ogljičnemu odtisu prispevajo dobavitelji strateških materialov, precej velik vpliv pa ima tudi prevoz materiala do Trima in tudi prevoz proizvodov do lokacije uporabe. Izdelane imajo petletne programe zmanjševanja ogljičnega odtisa na enoto proizvoda, certifikat Planet Positive pa jim daje možnost sodelovanja v projektih za ogljično nevtralnost.

Več uporabnikov, večji odtis

V Simobilu vse od leta 2008, ko so ogljični odtis prvič izmerili in začeli uvajati prve okoljske aktivnosti in ukrepe, opažajo zmanjševanje vplivov oziroma zmanjšanje ogljični odtis. Lani se je sicer ta odtis v primerjavi z letom prej malo povečal, vendar to delno pripisujejo večjemu številu uporabnikov in poslovnih partnerjev ter posledično povečanemu številu poslovnih poti, distribucije in dostave. Vsa leta uporabljajo isto mednarodno metodologijo in zajem podatkov, tako da so izračunani ogljični odtisi tudi med seboj primerljivi.

Največ k ogljičnemu odtisu prispevajo bazne postaje s porabo električne energije. S sprejetimi ukrepi pa so že dosegli dobre rezultate, in sicer 8,3-odstotno znižanje v letu 2010 glede na 2009. K večjemu ogljičnemu odtisu prispevajo tudi opravljene poti za službene prevoze in distribucijo, zato se bodo ukrepom na tem področju v prihodnje še bolj posvetili. Popis stanja pa je med drugim tudi pokazal, da so bili v zadnjih letih zelo

uspešni pri zmanjševanju porabe papirja (60-odstotno znižana poraba papirja za tiskanje, 15-odstotno povečanje števila vklopljenih e-računov ter posledično prihranjenih 2,25 tone papirja in 38 odraslih dreves).

Največ prispeva prevoz

V Microsoftu so z izračunom ogljičnega odtisa hoteli oceniti stanje v podjetju in izboljšati upravljanje izpustov: ugotoviti, kje so najpomembnejši viri izpustov, ter izdelati načrt ukrepov za njihovo zmanjšanje. Poleg tega so hoteli svoja prizadevanja primerjati s prizadevanji drugih podjetij v panogi. Izračun je leta 2008 izvedla organizacija Umanotera po metodologiji Greenhouse Gas Protocol (protokol za toplogredne pline). Za izračun so zbrali podatke o porabi električne energije, ogrevanja, prevozi zaposlenih in porabi papirja, na podlagi katerih je bil nato narejen izračun ogljičnega odtisa. Rezultati so znašali 468,1 tone ogljikovega dioksida na leto za podjetje in 5,85 tone za posameznika. Največ, približno 413 ton, so nanесли prevozi zaposlenih na delo in službeni prevozi z letalom ali avtomobilom. S porabo energentov na leto ustvarijo približno 51,7 tone CO₂, s porabo papirja pa približno 3,3 tone.

Ugotovili so, da so v primerjavi z drugimi podjetji v industriji zelo napredni pri varčevanju z energijo in papirjem, a so si kljub temu zadali srednje- in dolgoročne cilje za dodatno zmanjšanje vpliva na okolje, zlasti pri prevozu na delo in službenih poteh, ki jih, kjerkoli je to mogoče, nadomeščajo z uporabo sodobnih komunikacijskih rešitev, kot so video- in avdiokonferenice, spletni sestanki in podobno. V sklopu ekoprojekta pa so uredili tudi ločeno zbiranje odpadkov, prenehali uporabljati plastenke z vodo, uvedli ekološke zajtrke in sadje domačih proizvajalcev.

Izračun ogljičnega odtisa podjetja S & T je bila logična posledica programa Zelena hiša, ki je nastal lani kot rezultat strateške teme družbena odgovornost. Glede na to, da je S & T storitveno podjetje, ki nima lastne proizvodnje in ne uporablja nevarnih surovin, so njihovi glavni viri obremenjevanja okolja porabljena električna energija, daljinsko ogrevanje KEL, prevozi z osebnimi vozili in letalski prevozi.

Stran / Page: 15

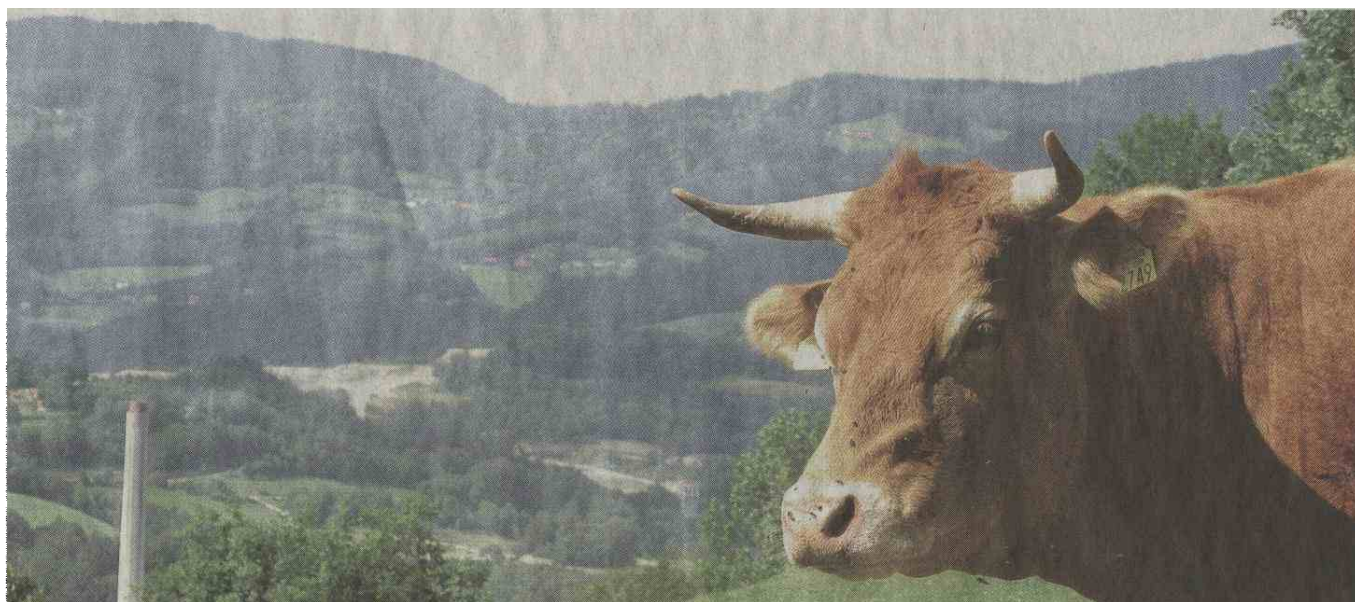
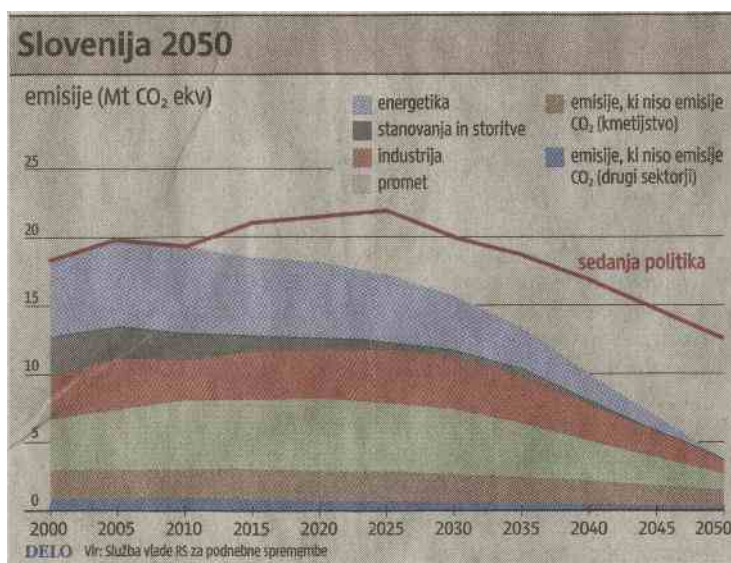
Doseg / Reach: 130000

Država / Country: SLOVENIA

Površina prispevka / Size: 787 cm²

2 / 2

Za zmanjšanje odtisa so med drugim prenehali uporabljati plastične kozarce in plastenke ter jih zamenjali z vrči in steklenimi kozarci. Začeli so ločevati komunalne odpadke in odstranili koše ter tako zmanjšali obseg mešanih komunalnih odpadkov za več kot polovico. Posebno pozornost so namenili porabi elektrike. Ugasnili so veliki svetlobni napis na stavbi. Zmanjšali so tiskanje in porabo materiala, kar tudi redno merijo. Za spodbudo kolesarjenja so pripravili kolesarnico za varno shranjevanje koles. Prav tako so namenili sredstva za videokonferenčni sistem, ki je zelo zmanjšal stroške potovanj in posledično izpuste. Sprejeli so nabavno politiko, ki daje prednost lokalnim in zelenim dobaviteljem.

Iz dimnika ogeljik, iz krave metan: za ogljični izpust šteje vse. FOTO POLONA MALOVRH